

Kaakkois-Suomen
ammattikorkeakoulu

South-Eastern Finland
University of Applied Sciences

HUOM! TÄMÄ ON RINNAKKAISTALLENNE

Rinnakkaistallennettu versio voi erota alkuperäisestä julkaistusta sivunumeroiltaan ja ilmeeltään.

Tekijä(t): Jääskeläinen, Anssi & Uosukainen, Liisa

Otsikko: DLM tutustui Maltaan - Kotipaikka siirtyy Britanniaasta Viroon, johto Unkarista Tanskaan

Versio: julkaisijan versio/PDF

Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Jääskeläinen, A., Uosukainen, L, 2017. DLM tutustui Maltaan - Kotipaikka siirtyy Britanniaasta Viroon, johto Unkarista Tanskaan. Faili 1/2017.

PLEASE NOTE! THIS IS PARALLEL PUBLISHED VERSION / SELF-ARCHIVED VERSION OF THE OF THE ORIGINAL ARTICLE

This is an electronic reprint of the original article.

This version may differ from the original in pagination and typographic detail.

Author(s): Jääskeläinen, Anssi & Uosukainen, Liisa

Title: DLM tutustui Maltaan - Kotipaikka siirtyy Britanniaasta Viroon, johto Unkarista Tanskaan

Version: publisher's version/PDF

Please cite the original version:

Jääskeläinen, A., Uosukainen, L, 2017. DLM tutustui Maltaan - Kotipaikka siirtyy Britanniaasta Viroon, johto Unkarista Tanskaan. Faili 1/2017.

DLM tutustui Maltaan

Kotipaikka siirtyy Britanniasta Viroon, johto Unkarista Tanskaan

**Anssi
Jääskeläinen**

TKI-asiantuntijat

Digitalia /Kaakkois-Suomen Amk

**Liisa
Uosukainen**

hakemuksensa lähettäneiden joukosta. Matkalla tällä kertaa mukana myös IT asiantuntija Digitalialta, Liisa Uosukainen, jolle DLM:n osallistuminen oli ensimmäinen. Mukana jutussa myös Liisan havaintoja ja kommentteja. Arkistolaitokselle virkavapaaltaan palannut Eräkasken Mikkokin oli mukana suomalaisedustustossa. Toinen etukäteen ajatellen mielenkiintoisimmista asioista on E-Ark-projektin tulevaisuuden kuulumiset.

Puheenjohtaja Zoltan Szatucsek avasi Rabatissa pidetyn kokouksen ja totesi että Malta on hyvä paikka pitää kokous. Paikalla oli hänen mukaansa monia virkistyneen näköisiä läsnäolijoita. Zoltanmaiseen tyyliinsä hän aloitti vertauskuvalla. Tällä kertaa DLM Forumin ”kampailua” IT maailmaa vastaan verrattiin Maltaan historiaan ja heidän pienen mutta urhoollisen joukkonsa

taisteluun ulkomaisia valloittajia vastaan. Zoltanin jälkeen Maltaan kansallisarkiston edustaja CEO professori Charles J. Farragia avasi virallisen ohjelman ja piti sisällöltään hyvin perinteisen avauspuheenvuoron.

Joseph Saviour Azzopardi Maltaan IT virastolta MITA:sta kertoi keynote puheessaan heidän kansallisesta Digital Malta -tietostrategiastaan, jossa on keskitytty ennen kaikkea tiedon luokitteluun joka nähdään perustuksena hyvälle asiakirjahallinnolle. Samaisesta syystä Maltalla ei ole vielä avattu yhtään tietoa, he haluavat että perustukset ovat ensin täysin kunnossa. Valmius tietojen avaamiseen on kuitenkin olemassa koska Maltalla jokaisella virallisella dokumentilla on oltava oma yksilöivä URI-osoitteensa. Saviour totesikin kuitenkin että teratavujen tietomassoilla ei tee mitään jollei

Tas on se DLM-tapaus on ollut liikkeellä ja kirjoittele jälleen teille kuulumisia. Tällä kertaa kannattaa lukea juttu kunnolla läpi koska mukana on parikin isoa asiaa, mutta niistä vasta myöhemmin. Matka suuntautui tällä kertaa Maltalle ja alkoi keskiviikkona 10.5. Luvassa oli ennalta ajatellen mielenkiintoinen jäsenkokous, koska seitsemän johtokunnan jäsenen pesti on loppumassa. Uudet valitaan tässä kokouksessa ennalta

ole olemassa ”pientä dataa”, joka kertoo, mistä isossa tietomassassa on kyse. Puheesta jäi epäselväksi viittasiko hän metatietoihin vai johonkin katalogimaiseen ratkaisuun. Lopuksi hän mainitsi että Suomessa olisi olemassa ratkaisu, jossa kuka tahansa voi kotoaan tallentaa tietoja arkistoon ja saada näille oma URI-osoitteensa. Tämä herätti keskustelua suomalaispöydässä ja tulimme siihen tulokseen että hän tarkoitti joko kansalaisarkistoa jota on aiemmissa DLM Forumeissa esitelty tai sitten hän viittasi johonkin uuteen Virossa tehtyyn ratkaisuun. Niin tai näin, tällaiseen ratkaisuun pitäisi kuitenkin pyrkiä ja Digitalian kansalaisarkisto tähän ainakin teoriassa pystyykin.

Maltalta kuultiin myös asiakirjahallinnon johtajan Claudette Pacen esitys MaltaPostin tarjoamasta dokumenttien hallintapalvelusta ja digitointiprojektista. MaltaPost skannaa ja digitoi asiakirjoja sähköiseen muotoon, mikä varmistaa dokumenttien paremman säilyvyyden ja saatavuuden. Digitointiprojekti on tuonut työpaikkoja Gozolle, Maltan toiseksi suurimmalle saarelle, ja tarjonnut työmahdollisuuksia myös 40 kehitysvammaiselle.

Päivän yksi mielenkiintoisimmista esityksistä oli Cabinet-nimisen verkkopohjaisen dokumenttien hallintajärjestelmän esittely. Tämän esityksen piti Kristoff Zammit Ciantar. Aluksi ratkaisu vaikutti kansalaisarkiston ”kopiolta” mutta esityksestä ja myöhemmästä kahdenkeskisestä keskustelutuo-kiosta kävi ilmi. että kyseessä on vain todella helppokäyttöinen CMS (Content Management System) -järjestelmä, jota käytetään mm. Maltan kansallisarkistolla. Järjestelmään on rakennettu yksinkertainen workflow-rakennustyökalu, jolla

dokumenttien reitit ja niille tehtävät toiminnot voidaan piirtää graafisesti. Lisäksi työkalu pitää sisällään esikatselumoottorin erittäin monille tiedostomuodoille, mutta formaattien migraatiotyökalua ei ole. Lopuksi on mainittava että kyseessä on kaupallinen tuote.

Toinen mielenkiintoinen esitys oli E-Ark-projektia käsittelevä jälkikatsaus, jonka pitivät Janet Delve ja Kuldar Aas. Projekti oli saanut EU lopputarkastuksessa erinomaisen arvosanan, se oli saavuttanut tavoitteensa täydellisesti ja ylittänyt odotukset. Esimerkiksi Espanjan sähköinen arkistointi tehdään e-arkin avulla ja monet osallistuneet arkistot ovat raportoineet sekä lyhyen että pitkän aikavälin hyviä vaikutuksia. Yhteistyö on parantunut, kustannukset ovat laskeneet ja tietokantojen arkistointi on helpotunut. Kuldar oli mm. käynyt esittelemässä tuloksia EU:n Euroopan komissiolle ja neuvostolle Marraskuussa 2016.

Projekti on siis loppunut vuoden 2016 lopussa ja nyt neuvottelut mm. CEF (Connecting Europe Facility) rahoitusinstrumentin kanssa ovat meneillään. Kyseisessä instrumentissa on valittu e-arkistointi rahoitettavaksi, mutta pääasiallinen tarkoitus on kehittää rajat ylittävää yhteistyötä. Yhteisön pitää heidän mukaansa laajentua ja ainakin Digitalia / Kaakkois-Suomen Ammattikorkeakoulu (Xamk) pyrkii olemaan osa tätä yhteisöä. Bonuksena E-Ark-projektissa perustettiin DAS (DLM Archival Standards) board, johon kaivataan lisää osallistujia mm. seuraavien asioiden osajista; Siard, Smurf, Geodata, Common Specification, Sip, Aip, Dip, dokumentaatio, Github, XML skeemat sekä erinäiset ongelmatilanteet. DAS boardin sivut löytyvät

jo GitHubista osoitteesta <https://github.com/DLMArchivalStandards-Board>. Viimeisenä E-Arkin saralla István Alföldin esitteli kolmannen version E-Arkin yleismallista. Tässä versiossa erityisesti visuaalisuuteen on panostettu ja sen pääasiallinen tarkoitus on kertoa yhdellä sivulla mitä kaikkea koko projektissa tehtiin. Sivusto löytyy osoitteesta <http://eark.xorxor.hu/generalreference> kannattaa vilkaista jos E-Ark-projekti ja sen tulokset yhtään kiinnostavat.

"Seuraavaksi olikin vuorossa kokouksen suurin pommi: Iso-Britannian Brexitin seurauksena DLM-Forum muuttaa naapuri-maahamme Viroon."

Päivän päätteeksi oli DLM:n vuosikokous, jossa normaalien raporttien lisäksi äänestettiin uusista johtoportaan jäsenistä ennalta lähetettyjen hakemusten perusteella. Seitsemää paikkaa oli hakenut kahdeksan kandidaattia (David Anderson, John McDonough, Krystyna Ohnesorge, Anja Pauli?, Susana Rodríguez, Elena Cortés Ruiz, John Sheridan sekä Wim Westland).

Äänestystulosta ei vielä julkistettu kokouksessa, mutta 19.5.2017 alkaen uudet jäsenet ovat löytyneet <http://www.dlmforum.eu/index.php/about-us/executive-committee> sivulta. Vaikuttaa siltä että kaikki hakeneet otettiin virkoihin. Jäseniä DLM-Forumissa on tällä hetkellä 40, Ranskan ja Kreikan kansallisarkistot jäivät pois mutta tilalle tuli mm. WMO (World Meteorological Organization).

Mainitsemisen arvoinen seikka on myös se että Brightonin Triennial-konferenssiin ei ole tullut riittävästi

laadukkaita papereita joten jäsenistöä pyydettiin kirjoittamaan.

Seuraavaksi olikin vuorossa kokouksen suurin pommi: Iso-Britannian Brexitin seurauksena DLM-Forum muuttaa naapurimaahamme Viroon. Siirtoa on jo valmisteltu Viron kollegoiden ja virolaisten konsulttifirmojen avustuksella ja nyt jäsenistöltä haettiin siirrolle viimeinen hyväksyntä. Kukaan ei vastustanut. Koko muuttoprosessin pitäisi olla valmis noin kolmen kuukauden kuluttua ja jäsenille tämän muutoksen ei pitäisi näkyä millään tavalla. Lopuksi todettiin että taloudellinen tilanne on tällä hetkellä hyvä. Viimeisenä DLM:ää kolme vuotta johtanut Unkarin kansallisarkiston Zoltan ilmoitti jättävänsä tehtävän, uudeksi johtajaksi nousee Jan Dalsten Sørensen Tanskan kansallisarkistosta.

Illatilaisuus normaaliin DLM:n tapaan oli jälleen eloisa. Illallinen pidettiin Ta' Pawla ravintolassa Bugibban kaupungissa. Ruokaa ja juomaa oli riittävästi ja se oli hyvää.

Toisen päivän ohjelma oli tällä kertaa huomattavasti kevyempi kuin aiemmin, varsinaisia puheen- vuoroja ei ollut kuin kolme, näistä yhden piti Mikko Eräkaski Suomen Kansallisarkistosta. Hän kertoi Suomen e-hallintoratkaisusta, vaikuttavista laeista sekä oikeista säilyttäjä asiakirjoja ainoastaan sähköisessä muodossa.

Lisäksi ohjelmassa oli kaksi ”työpajaa”, toinen Geodatan arkistoinnista ja toinen arkistoinnista kaikille. Osallistuimme molemmat Geodatan arkistointia koskevaan ”työpajaan”. Aihe on laaja mutta jo sekin takia tärkeä koska Geodata mahdollistaa uudenlaisien hakutoiminnallisuuksien rakentamisen. Pääasia työpaja-

jaa pitäneellä Gregor Zavrnsnikilla oli se, että pelkän kartan tai koordinaattien arkistointi ei riitä. Lisäksi pitää arkistoida GIS ohjelman toimintalogiikka, käytetyt laskenta-algoritmit sekä mahdolliset koordinaatistomuutokset ja standardit. Soveltuviksi säilytysformaateiksi hän mainitsi; Geotiff, Jpeg2000, GML 3.2, CSV tai Siard formaatit.

Kaiken kaikkiaan DLM Forumin kokouksen anti oli hyvä. Esitysten lomassa tutustuttiin myös historialliseen Maltaan ja tehtiin tutustumiskierrokset Maltan kansallisarkistoon Rabatissa ja karmeliittaluostariin Mdinassa. 1700-luvulta peräisin olevaan luostariin, joka aiemmin toimi sairaalana (Santo Spirito Hospital) käveltiin kapeita kävelykatuja pitkin keskiaikaisessa Mdinan kaupungissa, joka jo itsessään oli hieno nähtävyys kaupungin reunalla kulkevine muureineen. Erityisen mielenkiintoinen kohde vierailtavaksi olisi ollut karmeliittaluostarin alle syväälle kallioon hakattu kuulemma yli 500 metrin mittainen väestösuoja/labyrintti. Mutta jouduimme ihastelemaan vain synkkää sisäankäyntiä, josta sairaalan muinaisia potilaita kuulemma vietiin turvaan hyökkäyksiltä.

Brightonin Triennial konferenssin vuoksi syksyllä 17 ei toista DLM:n tapahtumaa olekaan. Seuraava jäsenkokous pidetään keväällä 2018 Virossa, paikkana joko Tallinna tai Tartu. Tarkempi aika ja paikka ilmoitetaan myöhemmin DLM-Forumien verkkosivustolla.

Tieto – sillä kulkee kaikki

Tietojohtamisen teemapäivä

Miia Kosonen

TKI-asiantuntija

Digitalia

Kaakkois-Suomen Amk

Tietojohtaminen ry:n 70-vuotisjuhlaillaisuudet huipentuvat 11.5. juhlaillallesiin Ritarihuoneella ja 12.5. järjestettyyn Tietojohtamisen teemapäivään. Tapahtuma kokosi Haaga-Helian auditorioon 80 osallistujaa. Tietojohtaminen tarkoittaa kaikkia niitä malleja, menetelmiä ja prosesseja, joiden avulla tiedosta luodaan uutta arvoa. Arvo voi olla esimerkiksi kulttuurista, sosiaalista tai taloudellista.

Teemapäivän avauspuhe lausuiivat Haaga-Helian apulaisrehtori Minna Hiillos ja Tietojohtaminen ry:n hallituksen puheenjohtaja Marjukka Nyberg. Tilaisuuden juonsi yliopettaja Martin Stenberg. Päivän aluksi Stenberg totesi, että vanha mainoslause ”Auto – sillä kulkee kaikki” on päivitettävä nykyaikaan: auton paikalla on tieto. Varsinkin kun tieto on lähitulevaisuudessa se, joka liikuttaa myös autoja.

Keynote-puheenvuoron piti tietosuojaavaltuutettu Reijo Aarnio. Hän esitti murheellisen tarinan siitä, miten Suomea on tietosuoja-asioissa johdettu. 1998 listattiin puut-